

ÜLÉS:	NEPTUN kód:	NÉV:	<i>Személyazonosság ellenőrzés</i>
--------------	--------------------	-------------	------------------------------------

Dátum: 2012/06/05 Kedd: 10^{00h}-12^{30h} HELY: 329. terem

Mikor teljesítette a félévet?(tanév/félév):..... Évközi munka pontszáma:.....

Kérjük, kizárólag tollal dolgozzon, valamint minden példa kidolgozását külön oldalon kezdje!

1. PÉLDA (15 p)

Egy, csak a be- ill. kilépő keresztmetszeten nyitott hajszáritó kapcsolója az I-II-III állásokba kapcsolható.

	t_2 [°C]
I (nem fűt)	20 (=t₁)
II (fűt)	40
III (fűt)	60

A ventilátor mindig azonos, állandó

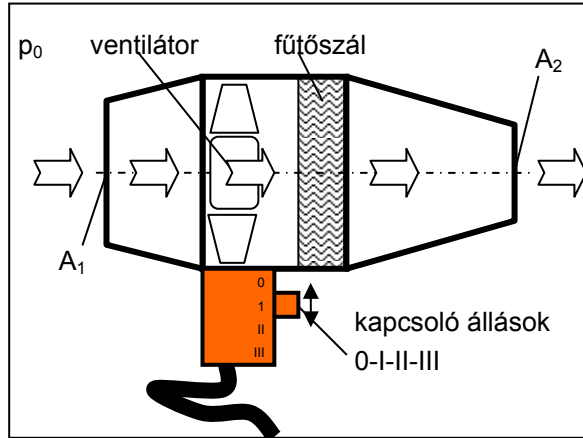
$q_{v,be} = 40 \text{ m}^3/\text{h}$

térfogatáramú levegőt szív be A_1 keresztmetszeten ($A_1 = 30 \text{ cm}^2$, $A_2 = 15 \text{ cm}^2$). A levegő ($R = 287 \text{ J/kgK}$) sűrűségének kiszámításához a nyomás mindenhol a külső nyomással $p_0 = 10^5 \text{ Pa}$ azonos értékűnek vehető.

Kérdés:

Számítással határozza meg, hogy a hajszáritó kilépő keresztmetszetében melyik kapcsolóállásban lesz legnagyobb az átlagsebesség! $v_{2,max} = ?$

MEGOLDÁS (hátdoldalon is folytathatja)

1. PÉLDA	15/
2. PÉLDA	10/
3. PÉLDA	15/
4. PÉLDA	15/
5. PÉLDA	15/
6. PÉLDA	10/
7. PÉLDA	10/
Σ ÍRÁSBELI	90/
SZÓBELI	10/
Σ VIZSGA PONT	100/
ÉVKÖZI PONT	-
FAK. ZH pont=	max. 15p
ÖSSZPONTSZÁM	100/
ÉRDEMJEGY:	
ALÁÍRÁS	oktató
	A kapott érdemjegyet tudomásul veszem.
	hallgató

2. PÉLDA (10p)

A mellékelt ábrán látható rendszerben a három különböző sűrűségű folyadék (víz, olaj, higany) nyugalomban van. A baloldali tartály zárt, a jobboldali tartály p_0 nyomásra nyitott felszínű. ($\rho = \text{áll.}$, $\partial/\partial t = 0$, $\mu = 0$)

Adatok:

$$g = 10 \text{ N/kg,}$$

$$p_0 = 10^5 \text{ Pa}$$

$$\rho_{\text{olaj}} = 800 \text{ kg/m}^3$$

$$H_1 = 1 \text{ m}$$

$$\rho_{\text{víz}} = 1000 \text{ kg/m}^3$$

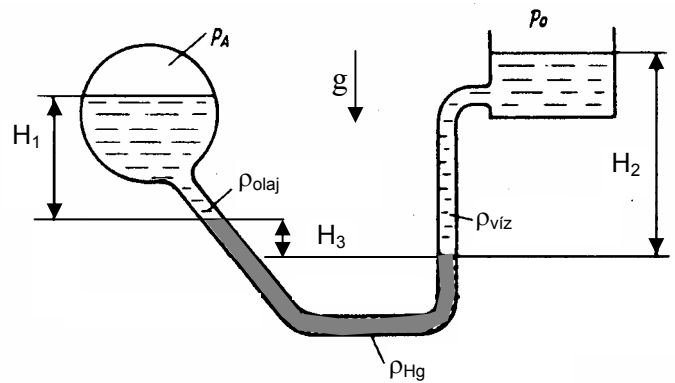
$$H_2 = 1,6 \text{ m}$$

$$\rho_{\text{Hg}} = 13600 \text{ kg/m}^3$$

$$H_3 = 50 \text{ mm}$$

KÉRDÉS:

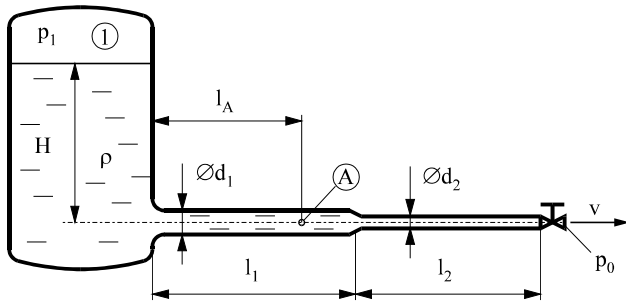
Határozza meg, hogy mekkora p_A nyomást kell ehhez az állapothoz a baloldali tartályban létrehozni!

MEGOLDÁS (hátoldalon is folytathatja)

3. PÉLDA (15 p)

A mellékelt ábrán látható p_1 nyomású zárt tartály H magasságig van vízzel feltöltve. A tartályhoz csatlakozó vízszintes tengelyű csővezeték d_1 ill. d_2 átmérőjű, l_1 ill. l_2 hosszúságú csőszakaszokból áll. A csőszakaszokat elhanyagolható hosszúságú ($l_{\text{konf}} \sim 0\text{m}$) konfúzor-idom köti össze. A csővégen egy alapállapotban zárt szelep található. (Súrlódásmentes, összenyomhatatlan közeg, a tartály keresztmetszete sokkal nagyobb, mint bármely csőszakasz keresztmetszete.)

keresztmetszete sokkal nagyobb, mint bármely csőszakasz keresztmetszete.)

ADATOK

$$p_1 = 2 \cdot 10^5 \text{ Pa} \quad p_0 = 10^5 \text{ Pa} \quad H = 3\text{m}$$

$$d_1 = 50\text{mm} \quad d_2 = 25\text{mm}$$

$$\rho = 1000 \text{ kg/m}^3 \quad g = 10 \text{ N/kg}$$

$$l_1 = 10\text{m} \quad l_2 = 10\text{m} \quad l_A = 7\text{m}$$

KÉRDÉSEK

- Határozza meg az „A” pontbeli gyorsulást a szelep hirtelen kinyitásának pillanatában! $a_A = ?$
- Határozza meg az „A” pontbeli túlnyomást állandósult (stacioner) állapotban! $(p_A - p_0) = ?$

MEGOLDÁS (hátoldalon is folytathatja)

4. PÉLDA (15 p)

Egy csővezeték végén lévő vízszintes tengelyű konfúzoron keresztül $v_2=16\text{m/s}$ sebességű víz áramlik a p_0 nyomású szabadba. (Stacioner állapot, súrlódásmentes, összenyomhatatlan közeg.)

ADATOK:

$$d_1=100\text{mm}, d_2=50\text{mm}$$

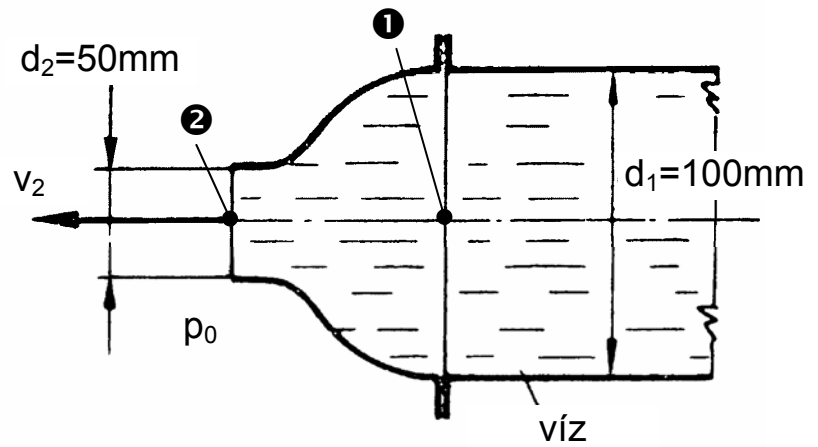
$$\rho_{\text{víz}} = 10^3 \text{ kg/m}^3, p_0 = 10^5 \text{ Pa}$$

KÉRDÉS:

Határozza meg a konfúzorra ható

$\underline{R}$ erőt! (R_x, R_y , irány, nagyság)

Megjegyzés: Kérem, rajzolja be az ábrába az Ön által felvett (x,y) koordináta-rendszert és az ellenőrző felületet! A példa megoldása ezek nélkül nem értelmezhető, így nem is lehet maximális pontszámú.

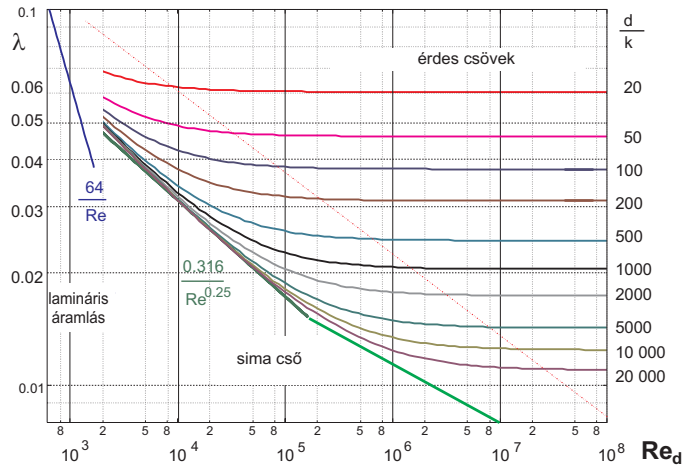
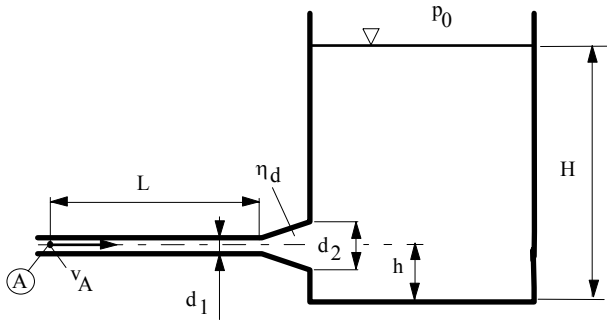
MEGOLDÁS (hátoldalon is folytathatja)

5. PÉLDA (15 p)

Egy $L=50m$ hosszúságú, $d_1=50mm$ átmérőjű, érdes ($k=0,05mm$) csövön $v_A=2m/s$ átlagsebességgel víz ($\rho_{v\acute{e}z}=10^3kg/m^3$, $\nu=10^{-6}m^2/s$) áramlik. A cső egy 60% hatásfokú diffúzoron ($d_2=100mm$) keresztül csatlakozik egy nyílt felszínű tartályhoz. (A tartálybeli vízfelszín felemelkedése elhanyagolható.)

ADATOK: $H=4m$, $h=1m$, $g=10N/kg$, $p_0=10^5Pa$

KÉRDÉS: Határozza meg ebben az állapotban az „A” pontban mérhető ($p_A - p_0$) túlnyomást!

MEGOLDÁS (hátdoldalon is folytathatja)

6. PÉLDA (10 p)

Egy $\varnothing D=1m$ átmérőjű légvezetékben 1 kg/m^3 sűrűségű meleg levegő áramlik. Szabványos ún. 10-pont módszer szerinti térfogatáram-mérés során a Prandtl-csővel mért nyomáskülönbség értékek rendre az alábbi táblázatban láthatók:

i	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
$\Delta p_i [Pa]$	4	10	22	31	47	50	35	25	12	6

Kérdés: Határozza meg a légvezetékben áramló közeg átlagsebességét, térfogatáramát és tömegáramát!

MEGOLDÁS (háttoldalon is folytathatja)

7. PÉLDA (10 p)

Egy személyautó 202km/h végsebességre képes (szélcsendben, vízszintes úton, egyenes vonalban haladva). Az autó hossz tengelyre merőleges vetületi keresztmetszete $1,86\text{m}^2$, az ellenállástényezője 0,35 értékű. A vezetővel együttes autó össztömege 1200kg. További adatok: $g=10\text{N/kg}$, $p_0=100900\text{Pa}$, $t_0=20^\circ\text{C}$, $R=287\text{J}/(\text{kgK})$

Kérdések:

- Az alábbi vázlatrajzot kiegészítve jelölje be a sebességvektort és az autóra ható erővektorokat! (egy alkalmas koordináta-rendszert felvéve)
- Számítsa ki a végsebességével haladó autóra ható áramlási ellenállás-erőt!
- Legfeljebb mekkora lehetne az autó felhajtóerőtényezője, hogy az autó ekkora sebességnél még éppen „ne szálljon fel”?

MEGOLDÁS (hátoldalon is folytathatja)

a)

